

Sykkelplanlegging i Århus og Oulu

ByBy-seminar 2019, DOGA, Oslo, 26.11.2019

Kjersti Visnes Øksenholt

Forsker II / Seniorforsker

Byutvikling og bytransport

kvo@toi.no

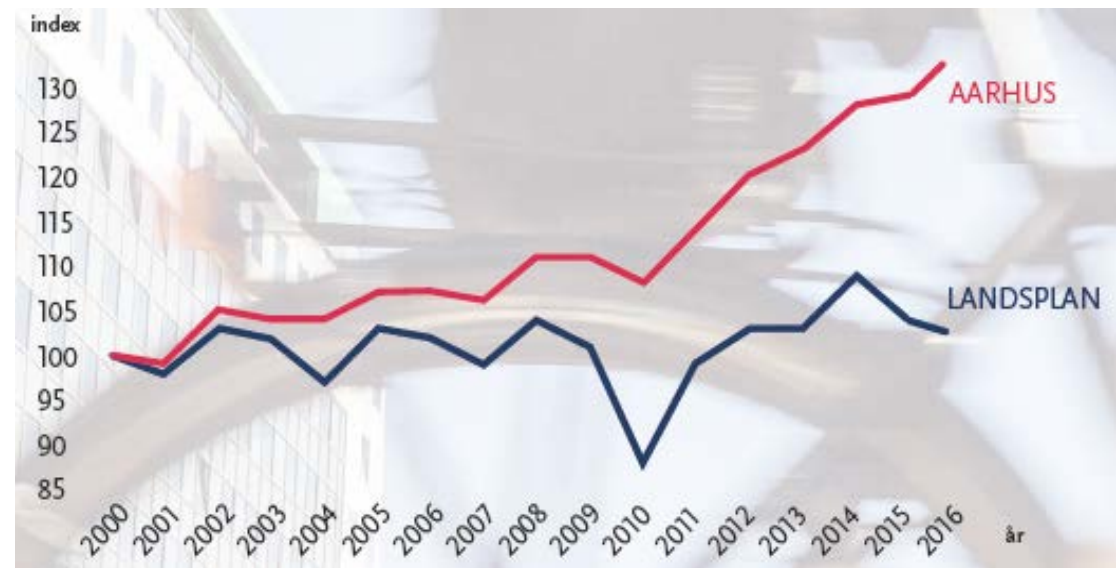
Forskning i bevegelse

Århus

- 345 000 innbyggere (Danmarks nest største by)
- Den første sykkelstien ble etablert i 1894
- Per 2016 hadde kommunen 675 km sykkelstier
- 29 % bruker sykkel minst én gang om dagen, 19 % et par ganger i uken

- Sykkelandeler:

- *Alle turer: 22 %*
- *Under 5km: 28 %*
- *Arbeidsreiser: 34 %*
- *Skole/utdanning: 47 %*

Århus

Målinger, målsettinger, indikatorer

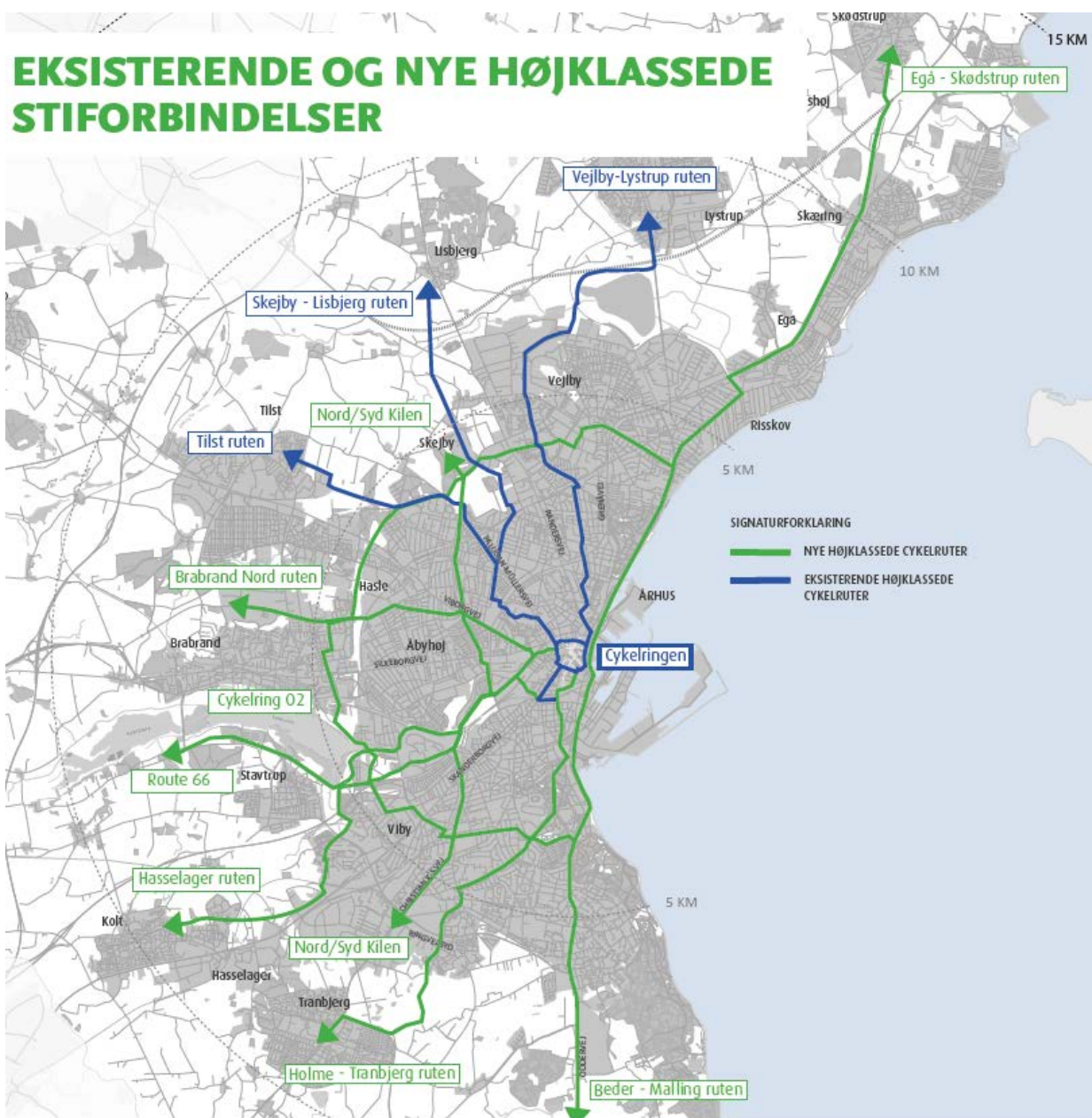
- I sykkelhandlingsplanen er følgende målsettinger definert:
  - *20 % flere syklistere i Århus i perioden 2017-2021.*
  - *Mer enn 70 % av syklistene skal være tilfredse med Århus som sykkelby.*
  - *Antall ulykker skal reduseres med 25 % i perioden 2015-2021.*
- Kommunen måler utviklingen i antall syklistere (sykkeltellinger og indekser), men dette monitoreres ikke av det politiske nivå.
- Arbeider tett sammen med sunnhetskomiteen; sykling som et folkehelseiltak.

Århus

Sykkelhandlingsplanen har 11 definerte innsatsområder:

1. Et sammenhengende sykkelrutenett
2. Ny høystandard stiforbindelser
3. Fremkommelighet
4. Sykkelparkering
5. Atferd og kommunikasjon
6. Sammen om sykling i Århus
7. Sykling året rundt
8. Trafikksikkerhet og trygghet
9. Kombinasjonsreiser
10. Way-finding
11. Kvalitet i utførelsen

EKSISTERENDE OG NYE HØJKLASSEDE STIFORBINDELSER

Blå er eksisterende og grønne er planlagte høystandard sykkelveier.

Faksimile fra Århus kommune 2017.

Eksempel på utforming av informasjon for sykklistene.

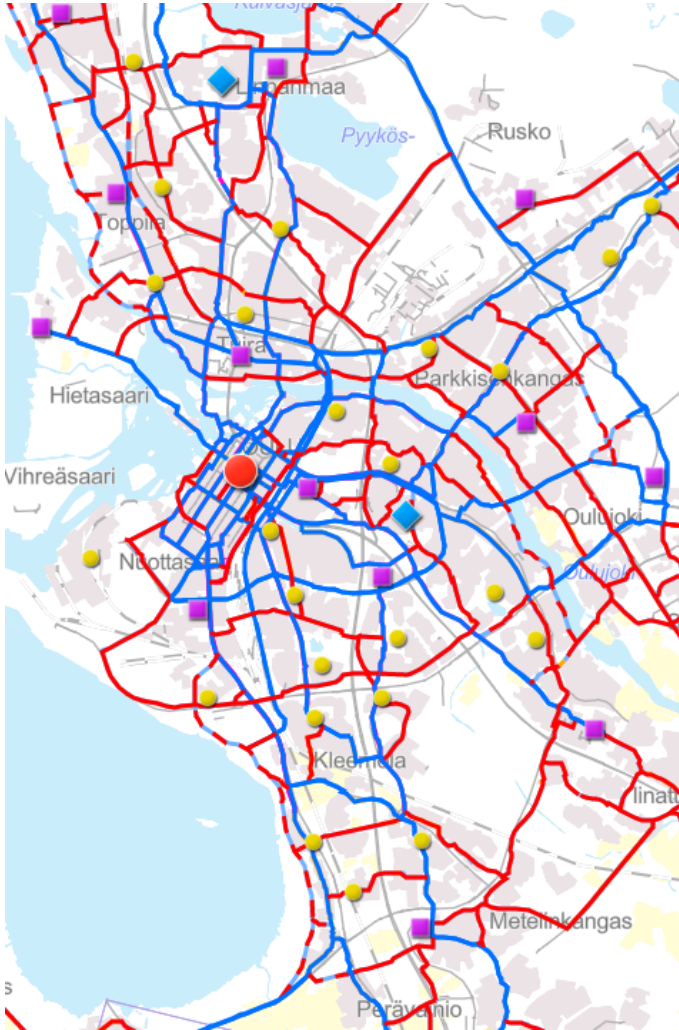

Århus

Hvilke råd vil dere gi til andre byer som ønsker å satse på sykkel og øke sykkelandelene?

- Utvikle et trygt, sikkert og dekkende sykkelnettverk mellom utvalgte hovednoder (viktige boligområder og store arbeidsplasskonsentrasjoner)
- Egne sykkelveger
  - *Ikke felles løsning med bil; bør kun benyttes der det ikke er plass til å bygge egne sykkelveger.*
  - *Hvis fellesløsning; bruk kantstein for å skille sykkel og bil.*
- Det tar tid før man ser virkningene av tiltak; viktig at politikerne ikke tror at folk begynner å sykle med en gang.

Oulu

- Ca. 200 000 innbyggere
- 865 km merkede sykkelveger/sykkelfelt; mesteparten adskilt fra biler.
- Årlig sykkelandel på 17-18 %
  - 21-22 % i sentrum
- Vintersykkelandel på 9-10 %
- Helsinki 7-8 % (årlig)

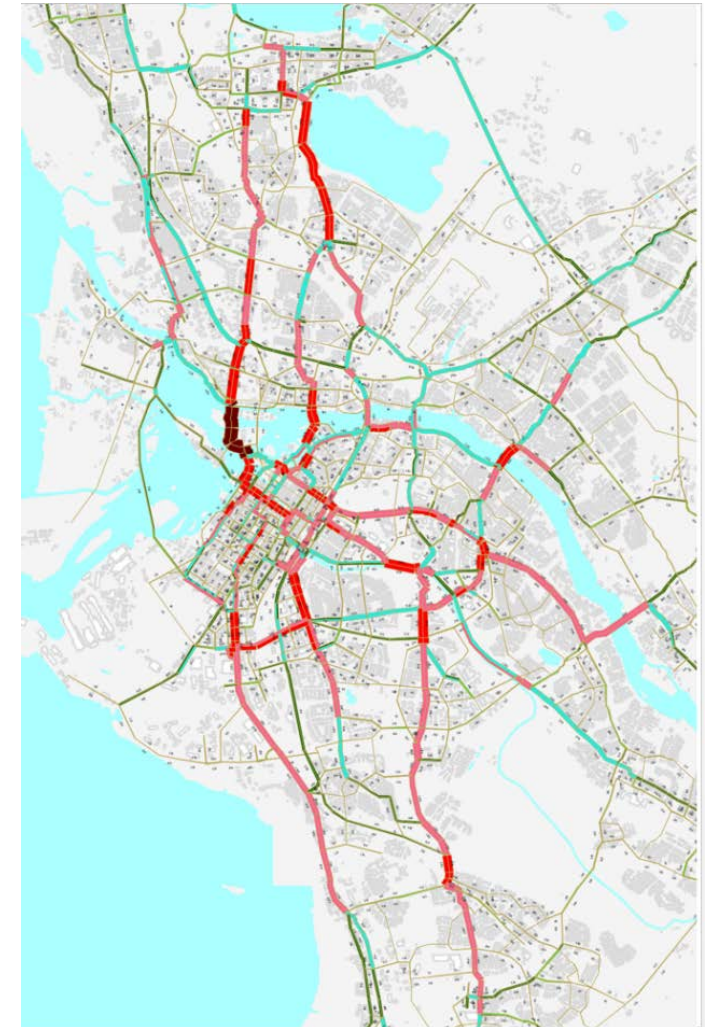
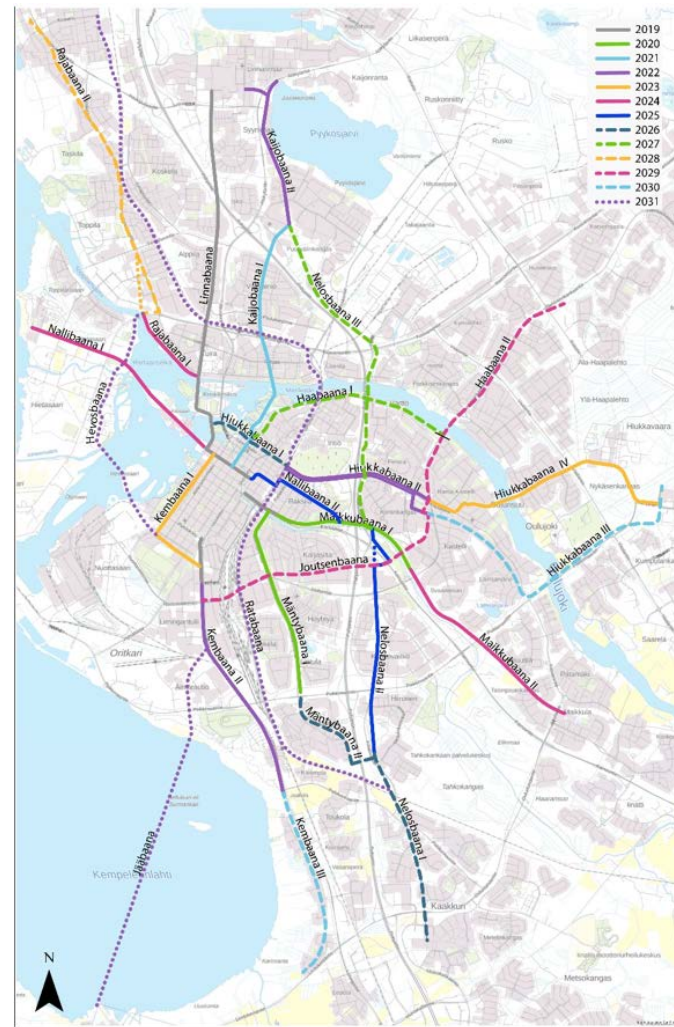
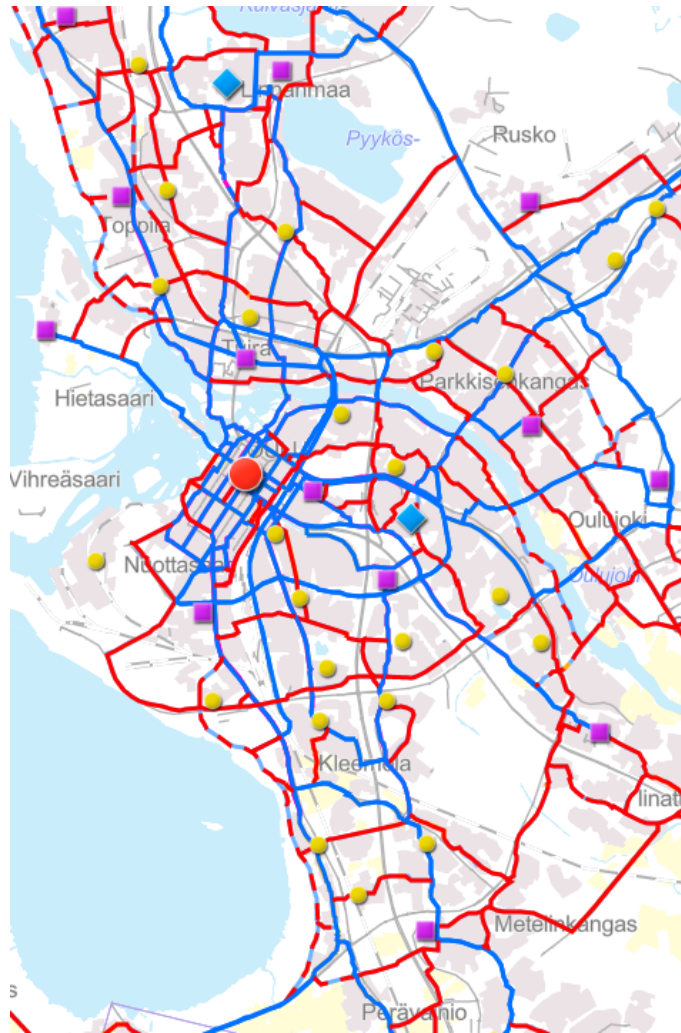
Oulu

Målinger, målsettinger og indikatorer

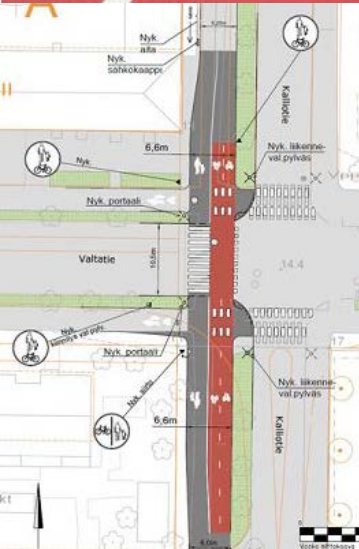
- Oulu måler antall syklistar via en rekke ulike tellepunkt på hovedsykkelnettet.
- Ny miljøplan; nye indikatorer som måles hver 3-4 måned.
Den viktigste er «antall km som bygges av supersykkelveger».
  - *Mål: 70 km innen 2030*
  - *Delmål: ca. 5 km per år*
- Bidrar til økt politisk interesse og økte investeringer

Oulu

Oulu

Vintervedlikehold

- Lang historie med godt vintervedlikehold har gjort befolkningen vant til å sykle på vinteren
- Sykkelnettet prioritert høyere en vegnettet når det kommer til snørydding
- Sykkelveger i hovedsak i eget nettverk = unngår at snø fra vegen dyttes over i sykkelfeltet
- Dersom snø fra vegen blir lagt i sykkelveg/felt, må det fjernes innen 15 minutter
- Supersykkelveg:
  - *samme oppryddingsreglene*
  - *har høyeste prioritet*
- Ikke alltid at man klarer å holde sykkelvegene fri for snø
  - *Ryddes slik at man får et jevn og hardt underlag som er godt å sykle på*

Oulu

Hvilke råd vil dere gi til andre byer som ønsker å satse på sykkel og øke sykkelandelene?

- Sykling må gjøres til en enkel, bekvem og rask transportmåte.
- Når dette er på plass, er synlighet viktig.
  - *Sykling må være et synlig alternativ for alle, spesielt for de som sitter i bilen.*
  - *Gi synlig prioritet til syklister over bilister*
  - *Effektiv og målrettet 'branding' av sykling som et alternativ*

«I det store og hele har det ikke så mye å si for transportmiddelfordeling hva man gjør og hvor mye som satses på syklister, dersom det ikke synes».

Takk for oppmerksomheten!

Referanse

Kjersti Visnes Øksenholt, Oddrun Helen Hagen, Aud Tennøy. (kommer)
Sykkelplasslegging i tre nordiske byer. TØI-rapport 1736/2019